

Vaba Aja Keskuse TEATED

Laupäeval, 22. juunil algusega 16.00 toimub KÕRGESSAARE JAANIJOOKS

Stardipaik Kõrgessaare Valitsejamaja juures. Põhidistsantsid 4,5 km ja 9,0 km. Lisaks lastejooksud alates 3-4 aastastest. Parimatele medalid ja auhinnad, lisaks rohkesti loosiauhindu. Jooksuks registreerimine algab kell 15.00. Lisainfo Artur - 5055732
***

Laupäeval, 22. juunil algusega 21.00 Kõrgessaare mõisa pargis KÕRGESSAARE VALLA JAANIÕHTU

Kell 21.00 Valla tantsijate ja lauljate esinemised. Orienteeruvalt kell 22.00 süütame Jaanitule. Tantsuks mängib ansambel PS Troika. Lisaks traditsioonilised rammukatsumised jms. Söök ja jook kohapeal olemas. Pidustab pikalt...kord aastas ju võib!
Lisainfo Artur - 5055732.
***

Pühapäeval, 23. juunil algusega 11.00 Kõrgessaare aleviku korvpalliväljakul

JAANITURNIIR KORVPALLIS
Osalustasu võistkonna kohta 30 eurot, õpilaste võistkond 15 eurot.
Lisainfo Mati Kiiver - 5082208,
Artur Valk - 5055732

Lauka jaanituli

(Jaapani-teemaline)

23. juunil Lauka kooli pargis. Algus kell 20.00

Vihma korral etendus ja tants koolimajas. NB! Kui promill on hädavajalik, võta ise kaasa!
***

Kõpu jaanituli

Reedel 21. juunil, algusega kell 21.00
Kõpu Külamäel.

Sündmused Kõpu tuletorni juures

22.06.2013. kell 18.00 – Jaak Tuksam, Riho Sibul, Jaanus Nõgisto
29.06.2013 kell 19.00 Ansambel Kokkukukkumine
Jaak Johanson (kitarr, vokaal), Ain Agan (kitarr)
Krista Citra Joonas (india bambusflööti), Mai Jõgi (bass)
06.07.2013 kell 19.00 – Mari Pokinen
13.07.2013 kell 19.00 – Siiri Sisask

Tänavused Lauka kooli lõpetajad

Esireas vasakult: *Agnes Saagim, Kerttu Jalakas, Johanna Käär, Anneli Jaanus, Sandra Päll.*
Tagareas vasakult: *Markus Gital, Egon Mihaliski, Markus Mihaliski, Morris Leo, Kaupo Heinmets. Klassijuhataja Helgi Kaibald*

Lauka Põhikooli lõpuaktus toimub teisipäeval, 18. juunil algusega kell 16.00

Konkurss loodava Hiiu valla sümboolika leidmiseks

Kärdla Linnavalitsuse ja Kõrgessaare Vallavalitsuse kuulutatud välja konkursi Kärdla linna ja Kõrgessaare valla ühinemisel moodustatava Hiiu valla ametliku vapi ja lipu sümboolika leidmiseks. Konkursile tuleb esitada nii vapi kui lipu kavandid. Konkurs on avalik, osavõtumaksuta ja üheetapiline. Konkursi auhinnafondiks on 1000 eurot, **tõid oodatakse kuni 28. juunini.** Täpsemad tingimused leiab Kärdla linna kodulehelt www.kardla.ee ja Kõrgessaare valla kodulehelt www.korgessaare.ee

NÄITUSED

Klaasikunstnike Helen Jaaksoo & Karin Mölder ühisnäitus "Impulss" **15. juuni – 30. august 2013** Tahkuna tuletornis, Hiiumaal.
*****

20. juulist kuni 20. augustini on Reigi pastoraadis avatud Eesti klaasikunstnike ülevaatenäitus **Avamine 20. juulil kell 17:00.** Ülevaatenäitusel osalevad kunstnikud: Viivi-Ann Keerdo, Kai Koppel, Kersti Vaks, Ivo Lill, Eve Koha, Kai Kiudsoo, Tiina Sarapu, Maret Sarapu, Agnes Torm, Helena Orgla, Eeva Käsper, Niina-Anneli Kaarnamo, Sofi Aršas, Birgit Pählapuu, Maie Mikof, Anna-Maria Vaino, Kairi Orgusaar, Kati Kerstna, Anne-Liis Leht, Kristi Rinkjõb, Kalli Sein, Valev Sein.
*****

20. juuli kell 11:00 kuni 16:00 Hüti külas Hüti klaasikoja 385 aastapäevale pühendatud sündmuste raames klaasi- töötoad, klaasikunstnike tööde näitus-müük, "Soovide puu" avamine jm huvitavat.
*****
Enn Johannes /1936 Narva/ näitus Hiiumaal Tahkuna tuletornis juuni/september 2013.

ÖNNITLEME JUUNIKUU
EAKAID SÜNNIPÄEVALAPSI
JA JUUBILARE!

REET KARK
VILMA LAHEMAA
HARALD LIIVA
OLEV LAURI
ALMA SILK
AHTO VEETAMM
JOONE JOARAND
MARI TALVIS
HEINO KÜTTIM
REIN-MIHKEL SILK
KALLE-HANNO REDLICH
MIHKEL VALK
LEMBIT KÄNGSEPP
ARNOLD VAARPU
ÜLLE SILIVÄLJA
REIN REIMAL
JANIKA KUUSIK
ENN RANDMAA
RAINO TUNNEL

Palju õnne Reet!

Esmaspäeval, 17. juunil saab proua Reet Kark 100 aastaseks!
Reeda viimane töökoht oli Kõpu koolis, kus ta töötas kasvataja abina. Reet oli alati rõõmsameelne ja lahke. Lapsed ootasid õhtuti tädi Reeta ja tema jutustusi. Saime Reeda mälestusi kasutada kooli töös. Ta jutustas meile oma lapsepõlvest, kuidas ta isa töötas Kõpu tuletornis ja kuidas nad õega isa abistasid. Koolist, õpetajatest, ka sellest, mida õppis kodumajanduse koolis. Rääkis sellest, kuidas kunagi Kõpu poodi kaupade veeti. Kuidas küüditati inimesi ja kuidas tema küüditajate auto pealt lapsed maha tõstis. Kuidas kolhoosi tehti ja kuidas seal töötati. Mida tehti Kõpu rahvamajas. Tädi Reet on elav näide ajaloost, mis oli käepärast võtta, kuulata ja üles tähendada. Ei ole palju aega tagasi, kui Reet, ilusasti riides, uhked lokid peas uljalt jalgrattaga sõitis!
Palju, palju õnne!

Kõpu koolipere

KÕRGESSAARE VALLA TEATAJA
Omavalitsuse infoleht
Toimetaja Tarvo Malk
Telefon: 4622487; 5200908
e-mail: tarvomalk@gmail.com

Volikogu istung

24.MAI

Vallavara tasuta kasutusse andmine.

Anda otsustuskorras 10 aastaks tasuta MTÜ Kõrgessaare Tuletõrje Selts kasutusse vallavara (kinnistu **Tööstuse tee 27a** Kõrgessaare alevikus) 157 m² depoohoonest.

Kõrgessaare valla 2012. majandusaasta aruande kinnitamine.

Kinnitada Kõrgessaare valla 2012. majandusaasta aruanne.

Vallavalitsuse istungid

16.MAI

Taotluse rahuldamine. Rahuldada MTÜ Kalana Küla Seltsi taotlus ja eraldada neile omaninantseerimise fondist 128 eurot.

Hooldajatoetuse maksmine.

Lubada välja maksta maikuu hooldajatoetus 1 isiku hooldajale summas 15 eurot ja 34 senti.

Müügipilet. Anda müügipilet käsitöösemetega kauplemiseks Ristimäe parklas osahingule KRISTI HK.

Kinnisasja jagamine.

Nõustuda Koidma külas Sauepõllu maaüksuse jagamisega Sauepõllu ja Sauemetsa maaüksuseks.

Nõustuda Kõrgessaare alevikus Tööstuse tee 13 maaüksuse jagamisega Tööstuse tee 13 ja Tööstuse tee 13a maaüksuseks.

Töörühmade koosseisud.

Kinnitada ühisvalla töörühmade koosseisud alljärgnevalt:

Sümboolikakonkursi töörühma juhiv Arno Kuusk. Liikmed: Tiit Valdma, Anton Kaljula, Maret Kukkur, Sulev Loopalu, Urmo Vaikla, Kristjan Arunurm.

Hariduse töörühma juhiv Ivo Eesmaa. Liikmed: Märt Rannast Liia Toom, Jaanus Valk, Georg Linkov, Tiit Malk, Katrin Sarapuu, Sirje Garamaga, Tiina Hinno, Arvo Haasma, Merle Salusoo, Tiina Talussaar.

Arengukavade, eelarvete töörühma juhiv Tiit Harjak. Liikmed: Jaanus Valk, Georg Linkov, Liili Eller, IngeElissaar, Jüri Ojasoo, Aili Küttim, Katrin Sarapuu, Kaidi Nõmmerga.

Sotsiaalvaldkonna töörühma juhiv Elge Härma. Liikmed: Linda Kiivit, Heli Harak, Elle Voolma.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine abihooone püstitamiseks. Väljastada kirjalik nõusolek puukuuri püstitamiseks Kõrgessaare aleviku Kõpu tee 6 maaüksusel.

30.MAI

Toimetulekutoetus.

Lubada välja maksta maikuu toimetulekutoetus 9 taotlejale summas 1207 eurot ja 37 senti.

Konkursi tingimuste kinnitamine.

Kinnitada loodava Hiiu valla sümboolika konkursi tingimused vastavalt lisale.

Ehitusloa väljastamine elamu püstitamiseks.

Väljastada ehitusloa elamu püstitamiseks Kauste küla Unistuse maaüksusele.

Väljastada ehitusloa elamu püstitamiseks Reigi küla Hõbepaju maaüksusele.

Ehitusloa väljastamine suvila püstitamiseks.

Väljastada ehitusloa suvila püstitamiseks Heistesoo küla Märjakaasiku maaüksusel.

13.JUUNI

Hooldajatoetuse maksmine.

Lubada välja maksta juunikuuri hooldajatoetus 21 isiku hooldajale summas 383 eurot ja 46 senti.

Kinnisasja jagamine.

Nõustuda Lauka külas Heitvee bio-puhasti maaüksuse jagamisega Heitvee bio-puhasti ja Laoplatsi maaüksuseks.

Nõustuda Kõrgessaare alevikus Reoveepuhasti maaüksuse jagamisega Reoveepuhasti ja Sadama tee 12 maaüksuseks.

Nõustuda Heigi külas Kõstrimetsa maaüksuse jagamisega Kõstrimetsa, Kõstripõllu ja Metsaääre maaüksuseks.

Nõustuda Kalana külas Vähendi maaüksuse jagamisega Vähendi ja Ingli maaüksuseks.

Maareformiseaduse §22 lõikes 1² sätestatud maa erastamine.

Nõustuda Kõrgessaare alevikus Tööstuse tee 25a kinnistuga liidetava katastriüksuse Tööstuse tee 25b erastamisega Eve Kobar'ile.

Projekteerimistingimuste väljastamine elektrivarustuse rajamiseks.

Väljastada projekteerimistingimused Kiivera küla Sillakopli maaüksuse elektrivarustuse rajamiseks.

Ehitusloa väljastamine abihooone püstitamiseks.

Väljastada ehitusloa abihooone püstitamiseks Paope küla Lasketiiru maaüksusele.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine ehitise rekonstrueerimiseks.

Väljastada kirjalik nõusolek taastuenergia elektrivarustussüsteemi rekonstrueerimiseks Kiduspe küla Tuuletooma maaüksusel.

Kirjaliku nõusoleku väljastamine puurkaevu rajamiseks.

Väljastada kirjalik nõusolek puurkaevu rajamiseks Luidja küla Puhkemaja maaüksusele.

Kasutusloa väljastamine elektriühenduse rajamisel.

Väljastada kasutusloa Rootsi küla Kabelimäe maaüksuse elektrivarustuse rajamisel.

Raha eraldamine reservfondist.

Eraldada reservfondist 855 eurot lasteaiale Vigri elektri boileri muretsemiseks.

Jäätmete kodus põletamine on kahjulik inimesele tervisele ja keskkonnale

Kindlasti olete kuulnud kedagi väitmas, et tal jäätmeid ei teki. Paljudel ei teki jäätmeid just seetõttu, et nad tegelikult põletavad jäätmed lihtsalt koduahjus või õues lõkkes ära. See saastab keskkonda, on kahjulik tervisele ning seetõttu ei ole seadusega lubatud.

Kodus küttekoldes või lõkkes tohib põletada ainult töötlemata puitu, kiletamata paberit ja pappi. Isegi selliseid kilekotte, millel on märk "PE" või "PP" või tekst "võib põletada" ei tohi kodus ise põletada, sest ka nende põletamine nõuab eritingimusi, mida kodus olevates ahjudes ja kaminates on raske saavutada.

Jäätmete põletamisel koduahjus või lahtises lõkkes eraldub hulk kahjulikke aineid, sest temperatuur ei tõuse piisavalt kõrgele, et plastiku ja muude jäätmete põletamisel põleks ohtlikud ained ära. Samuti ei ole sellistes kodusustes tingimustes võimalik ohtlikke aineid kinni püüda, nagu tehakse seda spetsiaalsetes põletustehastes filtrite abil.

Lisaks keskkonna saastamisele ja tervise rikkumisele kahjustab jäätmete põletamine küttekoldeid ja korstnaid, mis võib lõppeda tõsise õnnetusega. Seega siit-sealt kokku kogutud töödeldud puitmaterjali ja muude jäätmete ahjus põletamine ei olegi enam kulude kokkuhoid.

Jäätmete põletamisel kodusustes tingimustes tekib hulgaliselt ohtlikke aineid, mis kahjustavad nii inimeste tervist kui keskkonda. Tekkivad ained võivad inimestel tekitada mürgistusi ja kahjustada erinevaid organeid, paljud neist ainetest on ka vähkitekitavad. Seega oma ja ümbritsevate inimeste tervise huvides tasub põletamise asemel jäätmed sorteerida ja viia nii palju kui võimalik taaskasutusse pakendikonteinerite ja jäätmejaamade kaudu, sest ainult nii saab kindel olla, et need jäätmed ei tekita meile ja keskkonnale kahju.

Kaire Kikas, Keskkonnaministeeriumi jäätmeosakonna peaspetsialist

Detailplaneeringute teated

Kõrgessaare Vallavalitsuse 16.mai 2013 korraldusega nr 113 kehtestati Hirmuste küla Metsa maaüksuse detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle nr [13-01](#).

Koostatud detailplaneering näeb ette maaüksuse jaotamise ning ehitusõiguse määramise elamu ja abihoonete püstitamiseks. Detailplaneeringu avaliku väljapaneku perioodil ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Kõrgessaare Vallavolikogu 24.mai 2013 otsusega nr 119 võeti vastu Kalana küla Ristna tuletorni lähiumbruse detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle nr 12-36. Detailplaneeringuga määratakse planeeritavate maaüksuste piirid ning ehitusõigus uute hoonete püstitamiseks.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub perioodil 05.juuni - 03.juuli 2013. Planeeringu materjalidega on võimalik tutvuda Kõrgessaare vallamajas (Kõpu tee 8) ja valla kodulehel www.korgessaare.ee

Detailplaneeringu avalik arutelu toimub 04.juulil 2013 algusega kell 17:30 Kõrgessaare vallamajas.

Kõrgessaare Vallavalitsuse 13.juuni 2013 korraldusega nr 133 võeti vastu Kõrgessaare aleviku Kõrgessaare tehnoargi, Kõrgessaare sadama maaüksuse ja sadama lähipiirkonna maa-ala detailplaneering vastavalt DAGOpen OÜ Projektbüroo tööle nr 11-89. Planeeringu eesmärgiks on Kõrgessaare sadama laiendamine, planeeritava maa-ala piiride määramine, jaotamine ning ehitusõiguse määramine tehnoargi rajamiseks.

Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub perioodil 08.-21.juuli 2013. Planeeringu materjalidega on võimalik tutvuda Kõrgessaare vallamajas (Kõpu tee 8) ja valla kodulehel www.korgessaare.ee

Vallavolikogu õigusaktide eelnõud, vastuvõetud vallavalitsuse korraldused ja määrused ning vallavolikogu otsused ja määrused on avalikustatud valla kodulehel www.korgessaare.ee

Laadal kaupleja meelespea

Suvi on laatade ja välimüükide hooaeg. Seepärast peab Tarbijakaitseamet vajalikuks meelde tuletada, et laadal kaubeldes kehtivad poes kauplemisega sarnased nõuded. Selleks olene koostanud laadal kauplejatele meelespea, mis toob välja peamise, mida kaupleja peab silmas pidama laadal kaubeldes. Laadal kaupleja meelespea leiame meie kodulehelt:

<http://www.tarbijakaitseamet.ee/laadal-kaupleja-meelespea/>

Tarbijakaitseamet

PUHKUSED

Vallavanem Jaanus Valk kuni 30.06.
Peraamatupidaja Inge Elissaar 25.06. – 14.07.
Sotsiaalnõunik Linda Kiivit 25.06. – 04.08.
IT-spetsialist Jüri Pihel 25.06. – 02.08.
Abivallavanem Katrin Sarapuu 01. – 14.07.
Maanõunik Kalle Viin 01. – 31.07.
Vallasekretär Ludmilla Träder 01.07. – 04.08.
Ehitusnõunik Arno Kuusk 01.07. – 07.08.
Raamatupidaja Kulla Nabbi 08.07. – 31.07.

Lauka kooli lapsed suudavad kaitsta end ja aidata teisi

„Kaitse end ja aita teist“ (KEAT) oli kahepäevane telklaager Läänemaal Roosta Puhkekülas.

Üritus toimus 23.-24. mail, osavõtjad olid Läänemaa ja Hiiumaa koolide kuudente klasside võistkonnad, kuhu kuulusid igast koolist neli tüdrukut ja neli poissi. Üritusel osalesid 20 kooli: 15 Lääne- ja 5 Hiiumaalt.

Meie kooli võistkonnas olid Maria Valk, Kārol Savenkov, Pille-Riin Valk, Mona Leo, Anne-Mai Valk, Roomet Ruus, Siim Otsak. Meie lapsed olid parimad piirivalve, politsei ja päästetöö kontrollpunktides. Esmaabis ja kaitsevāe punktis olime 2.kohal, ainult mõned ülesanded ei õnnestunud meil maksimaalselt hästi lahendada.

Võistlasmängud sisaldasid kontrollpunkte, kus olid teoreetilised testid ning praktilised harjutused. Piirivalve kontrollpunkt, tuleoht, vee-, raudtee-, elektri- ja liiklusõnnetused, plahvatusoht, esmaabi ja laskevõistlused ning info otsimine Euroopa Liidu kohta. Lapsed said kogemuse, kuidas käituda ohuolukorras ja kuidas toimib meeskonnatöö. Nad said teada, et turvalisus tähendab ohtude puudumist või kaitset nende eest.

Pärast võistluspäeva mängisid lapsed võrkpalli, tantsisid, vaatasid õpetajate lauluvõistlust ja löid sõprusuhteid eakaaslastega. Enne õörahu oli mērerannas ilutulestik ja siis mindi telkidesse puhkama.

Kui esimesel päeval näitasid lapsed oma oskusi ja teadmisi, siis teisel päeval oli korraldajate

kord näidata, mis tehnikat, varustust kasutavad päästjad, politseinikud. Põnevust pakkus päästekoerte tegevuse jälgimine ja muidugi vahumõllus hullamine.

Laste muljed üritusest.

Mona: Meil oli seal 20 võistkonda, 20 kontrollpunkti ja 20 minutit aega ülesannete lahendamiseks. Siis käis politseisireen ja pidime järgmisesse punkti minema. Esimeses kohas oli vägev. Seal pidime jooksma läbi autokummide, roomama kõite alt läbi, panime selga kuulivestid, prillid pähe ja siis tuli püssiga märki lasta. Ühes teises punktis saime püssiga laskmise eest parima aja. Kõik punktid olid toredad ja āgedad. Sellised asjad võiksid igal aastal kõikidel klassidel olla. Öösel telkides magada oli väga külm.

Pille-Riin: Meid oli kokku 7 last - terve meie klass. Võistlesime teiste koolidega erinevatel aladel. Minule meeldisid püssilaskmine, paadiga aerutamine, jalgrattaga vigursõitmine. Mulle ei meeldinud esmaabi andmine ja raadiosaatjaga salakirja ülesannete lahendamine. Õhtul oli disko ja võrkpall, kus olime koos Käina ja Kārdlaga. See oli vahva! Ajasime juttu ja sain endale palju uusi sõpru. Öösel oli ka vägev ja enne õörahu lasti rakette. Mulle meeldis väga see üritus ja seltskond oli ka tore!

Anne-Mai: Lapsed olid väga sõbralikud ja toredad, eriti Kārdla kooli omad. Kõige paremini läks meil piirivalvepunktis, päästemetis ja paadisõidus. Mulle ei meeldinud telgis magamine, sest seal oli nii külm. Ma olin väga õnnelik, et me teise koha saime. Kingituseks saime kaelasalli, diplomi, KEAT koti, fliisiteki ja jalgratta esmaabikoti. Seal olid väga head söögid, eriti hea oli šokolaadimuffin. Me nāgime Roostal ka rāstikut.

Kārol: Looduspunktis tuli kasutada kompassi ja õigesti saagida, Me tulime esimeseks seal, kus panime kuulivesti selga ja tulistasime, roomsime murul ja jooksime läbi kummide. Ühes kontrollpunktis olime suure teki peal ja ainult jalgadega tuli tekk umber pōrata. See oli põnev.

Ämbrist valasime pudelisse võimalikult palju vett ja tuletõrjevoolikut lasime vee ämbrisse tagasi. Metsast otsisime õiged vastused ja edastasime

need raadiosaatjaga teistele võistkonnakaaslastele. Paadisõidul oli korraga kaks võistlejat ja nii neli korda järjest.

Maria: Tuletõrjepunktis pidime Siimuga rietuma tuletõrjujateks. Siis jooksime nende rasketes rietetes mäest üles ja alla. Pille-Riin ja Mona ühendasid veevoolikuid ning meie Siimuga lasime „tuld surnuks“ (pudeleid pikali). Päästisime kaks poissi (nukku) tuletst ja šokist.

Meeldis õhupüssiga õhupallide pihta laskmine, meie võistkond sai parima aja!

Raudtee-teemalises testis oli meil ainult kolm vale vastust! Pommi tuvastamine ja tulekustutiga lahtise tule kustutamine oli põnev. Järgmisel päeval oli huvitav demonratsioon: päästekoerad otsisid inimest, politsei püssis pätti ja tuletõrje kustutas põlevat seina. See oli kõige vägevam, sest kõik osalejad said vee ja vahuga mõllata. Saime palju sõpru ning mulle väga meeldis see üritus.

Siim: Kaljo Pihlamets oli väga uhke ja õnnelik, et meie kool nii hea tulemuse sai. Vahupidu oli võimas, aga diskol oli jama muusika.

Tāhtis ei ole see, et Palade kool sai üldvõidu karika, kuna oli pommirūhma, Euroopa Liidu ja politsei testis parim ning päästetestis nagu Lauka kooligi said nad maksimumpunktid. Kārdla ja Lauka lapsed olid võrdsest tublid esmaabis, Lauka oli parim piirivalve ja politsei võistluspunktis, Käina oli tublim RMK kontrollpunktis ja edukas päästetestis. Kārdla teadis palju Euroopa Liidust ja Maanteeametist. Emmastel olid head teadmised pommirūhmas, päästetestis. Kokkuvõttes tuli Lauka kool KEAT võistlustel teiseks, Kārdla kool jäi napilt neljandaks ning Käina oli 7. ja Emmaste kool 11. Selles võistluslaagris olid kõik võitjad. Hiiumaa lapsed olid parimad ohutusala asjatundjad. Meie kooli 6.klass saavutas suurepärase 2. koha!

Lapsed said kogemusi, oskusi ja teadmisi ning uusi sõpru, juhendajad said päästekogemusi ja tarkust edasi juhendamiseks, Kaljo Pihlamets, Kādu Aasma ja Vilma Tikerpuu said kinnitust, et nad teevad vajalikku, ent olulist korraldus- ja koolitustööd. Aitāh esmaabi koolitaja Kādy Ruus!

Meie lapsed suudavad kaitsta end ja aidata teisi, kui selleks peaks vajadus tekkima. Nad on head ohutusala asjatundjad.

6.klass ja klassijuhataja **Siiri Pielberg**

Mis on vajaduspõhine peretoetus?

Vajaduspõhine peretoetus on toetus, mida makstakse alpool vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri elavatele lastega perekondadele. Vajaduspõhist peretoetust määrab ja maksab kohalik omavalitsus riigelarvelistest vahenditest.

Taotlusi vajaduspõhise peretoetuse saamiseks on võimalik kohalikele omavalitsustele esitada alates 1. juunist 2013. Toetus hakatakse välja maksma alates 1. juulist 2013.

Vajaduspõhise peretoetuse taotlemist, määramist ja maksmist reguleerib sotsiaalhoolekande seadus.

NB! Aluseks võetakse taotlemisele eelnenud kolme kuu sissetulek ning arvestatakse nende põhjal keskmine kuine sissetulek.

Rohkem infot peretoetuse taotlemise kohta saab lugeda

<http://www.sm.ee/tegevus/sotsiaalhoolekande/vajaduspohine-peretoetus.html>

Vajaliku blanketi leiata meie valla kodulehelt <http://www.korgessaare.ee/index.php?page=123>

Tāiendav info telefonidel 4622493 või 5064565 Larissa Babōnina.

Hellamaa laulupidu

28.-30. juunini leiab aset Hellamaa Laulupidu Hiiumaal, mille kulminatsiooniks on laupäeval, 29. juuni õhtul toimuv laulupeo kontsert Hellamaa laululaval.

Sel suvel toimub juba neljas aasta järjest ühel Eestimaa saarel laulupidu – seekord Hiiumaal.

„Hiiumaal on pikaajaline maakondlike laulu- ja tantsupidude traditsioon, ent Hellamaal on selline laulupeo mõõtu ettevõtmine esmakordne,“ sõnas laulupeo üks eestvedajaid Aivo Pere. Ta lisas, et jutud toredatest saarte laulupidudest on liikunud paljude kooride kõrva ja nii on ka osalema tahtjaid aasta-aastalt üha rohkem ja rohkem.

Saarte laulupäevade idee käis välja kunagise Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva taustaga EÜE Väinamere Segakoor, kui suures ühislaulupeo järgses tuhinas ei tahtud aktiivset kontserttegevusest loobuda.

Väinamere Segakoor on ka üks neljast laulupeol osalevast koorist, kelle ridades on mitmeid Hiiumaal Kukka Miku ja Emmaste rühmades oma malevasuvised veetnud lauljaid. Lisaks Väinamere EÜE Segakoorige astuvad laulupeol üles samuti EÜE taustaga Pagana Segakoor ning Tartu Rahvaulikooli ja Eesti Rahvusringhāilingu Segakoorige. Esinejateks on veel puhkpilliorkester Saku ja Tartu Tarbata

rahvatantsijad, kokku ligi 200 esinejat. Pagana ja Väinamere koorid korraldasid kolm aastat tagasi Ruhnu I Lauupeo, millele järgnes X ülemaailmsete viltsandlaste päevade raames toimunud Vilsandi I Lauulupidu ja mõõdunudaastane Prangli I Lauulupidu. Kui Ruhnul ületas esinejate arv püsielanike ja pealtvaatajate arvu pea kolmekordselt, siis Vilsandil ja Pranglil oli „jõuvahekord“ juba vastupidine – 150 esinejat kuulas-vaatas ca 200 pealtvaatajat.

Tānavuse laulupeo kunstiline juht on ERR Segakoori peadirigent ja 2014. aasta XXVI laulupeo kunstiline juht Hirvo Surva, lisaks juhatavad lauljaid ja pillimehi veel Indrek Vijard, Heikki Pōhi, ja Ants Reinhold ning rahvatantsijaid Jaanus Randma.

Hellamaa Lauupeo programm algab 29. juunil kell 16 rongkäiguga Kuri koolimaja juurest, millele järgneb kontsert Hellamaa ranna laululaval. Õhtu lõpetab simman „Untsakate“ pilli taktis ning 30. juunil kell 11 on kavas juba traditsiooniline hommikune Puhkpilliorkester Saku kontsert „Kõik puhuvad“ Kuri koolimaja trepil. Aga üks pillimāngu ja lauluviise kostub neil päevil igal hetkel ja üle kogu valla...

Kõigile nimetatud üritustele sissepāas tasuta!

Kultuuripärandi aasta 2013

Lööge kaasa - Eesti Päevalehe suvenäitus!

Igal esmapäeval alates 3. juunist annab Eesti Päevaleht ühele tublile kolleksioonäärile harukordse võimaluse. Nimelt: see tubli inimene saab korraldada oma kolleksiooni väljanäituse Eesti Päevalehe veergudel.

Ja nii läbi kogu suve. Igal uuel esmaspäeval on meie ees leheveergudel, online versioonis ja digilehes uus näitus, uue tubli inimese kolleksiooni parimad palad, sild üle sümbolite püsivuse ja hoidmise. Mälu ja kultuurilise järjepidevuse alus. Pärandiaastal eriti tähtis. Kolmteist korda järjest.

Nüüd aga palun seoses Eesti Päevalehe suvenäituse sarjaga ka tublide lugejate abi. Palun teatage mulle oma naabruse, oma küla, valla, linna, maakonna tublidest kogujatest, eriliste ning enneolematute kolleksioonide loojatest. Eriti nendest, kes kas liigse tagasihoidlikkuse või võimaluste puudumise tõttu on jäänud suurema tähelepanuta, aga vääriksid seda kindlasti. Kasvõi suvenäitusel osalemise näol.

Kõik teated erilistest kolleksioonäärdest ja kolleksioonidest on tuhandest teretulnud. Selle teate levitamise vägagi soovitatav.

Ette tänades

Rein Sikk, rein.sikk@epl.ee, 5012487

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku teenistused Hiiumaal

Laupäev 22. juuni, SURNUAIAPÜHAD:

kell 15:00 HINGEPALVE Malvaste surnuaias
kell 17:00 HINGEPALVE Kuriste surnuaias

Pühapäev 23. juuni, NELIPÜHI ehk KOLMAINUPÜHA, kell 10:00 LITURGIA Malvaste prohvet Eelija kabelis.

Kirikubuss Malvastesse väljub pühapäeval Kuriste Haridusseltsi maja juurest kell 9, Käina Konsumi parklast kell 09:15 ja Kärdla Pritsumaja parklast kell 9:45. Peale teenistust sõidab buss sama marsruuti mööda tagasi.

Pühapäev 30. juuni, kell 10:00 PIISKOPLIK LITURGIA Kuriste Jumalasünnitaja Sündimise kirikus.

Teenib metropoliit Stefanus.

Peale teenistust katame ühise pidulaua.

Kirikubuss Kuristesse väljub Kärdla Pritsumaja parklast kell 09:00 ja Käina Konsumi parklast kell 09:30. Peale teenistust sõidab buss sama marsruuti mööda tagasi.

Laupäev 20. juuli Malvaste prohvet Eelija kabeli templipüha, kell 10:00 PIISKOPLIK LITURGIA

Teenib metropoliit Stefanus.

Peale teenistust katame ühise pidulaua.

Kirikubuss Malvastesse väljub Kuriste Haridusseltsi maja juurest kell 9, Käina Konsumi parklast kell 09:15 ja Kärdla Pritsumaja parklast kell 9:45. Peale teenistust sõidab buss sama marsruuti mööda tagasi.

Pühapäev 21. juuli kell 13:00 VOX CLAMANTIS vaimuliku muusika kontsert Kuriste Jumalasünnitaja Sündimise Kirikus.

Pühapäev 21. juuli kell 13:00 VOX CLAMANTIS vaimuliku muusika kontsert Kuriste Jumalasünnitaja Sündimise Kirikus

Laupäev 10. august, SURNUAIAPÜHAD:

kell 15:00 HINGEPALVE Kuri surnuaias
kell 17:00 HINGEPALVE Kõpu surnuaias

Pühapäev 11. august, PUSKI PÄEV, kell 10:00

LITURGIA Puski Kristuse Sündimise Kiriku hoovis.
Kell 11:30 HINGEPALVE (peale liturgiat) Puski surnuaias.
Kell 12:00 PUSKI PÄEVA üritused.

Pühapäev 18. august, JUMALASÜNNITAJA UINUMISE PÜHA, kell 10:00 LITURGIA Kuriste Jumalasünnitaja Sündimise kirikus.

Kirikubuss Kuristesse väljub Kärdla Pritsumaja parklast kell 09:00 ja Käina Konsumi parklast kell 09:30. Peale teenistust sõidab buss sama marsruuti mööda tagasi.

70 aastat Velikije Luki lahingust

Sel aastal täitus 70 aastat Teise Maailmasoja ühest verisemast ja ohvriterohkemast Velikije Luki lahingust, kus võitlesid ka 8. Eesti Laskurkorpuse sõjamehed. Velikije Luki lahingutes hukkus üle 5000 eesti sõjamehe, kes on maetud Velikije Luki vennaskalmistutele. Velikije Luki lahingutes kaotas Eesti Laskurkorpus langenutena ja raskelt haavatutena üle poole oma isikkoosseisust. Kõik need tuhanded eesti sõjamehed vääriavad meenutamist ja meelepidamist.

Eesti Vabadusvõitluse Muuseum koos reisibürooga Mainedd organiseerib sel aasta Velikije Lukis võidelnute ja seal hukkunute lähedastele, ajaloo ja militaarhuviilistele Velikije Luki külastamist 26. – 28. juulil ja 23-25 augustil. Velikije Luki kolmepäevasel reisil külastame ka Petseri kloostrit, Pihkva Kremli, Ostrovi relvamuuseumit, Puskiniga seotud kohti Mihhailovskojes. Velikije Lukis külastame eesti sojameeste vennaskalmistuid, memoriaalkompleksi, lahingutega seotud kohti ja ajaloomuuseumit. Mälestame Velikije Luki lahingutes langenud eesti sojamehi.

Info reisi kohta 5519407 või reisibüroos Mainedd: info@mainedd.ee tel.6444744

Lugupidamisega

Johannes Tõrs

Eesti Vabadusvõitluse Muuseumi juhataja

Hiiumaa Kirikupäevad 28.-30. juuni

REEDE, 28. JUUNI

kl 18.00 konverents Kärdla kirikus

vesper; ettekanded Nikaia---Konstantinoopoli usutunnistuse teemal: Tarassius Tölpt (EAÕK) – usutunnistuse kujunemisest; Enn Auksmann --- „Sündinud neitsi Maarjast“; Arne Hiob (EELK) --- „Üles tõusnud pühade kirjade järgi;“ vestlusring EELK peapiiskop

Andres Põderi ja EAÕK metropoliit Stefanus'ega

kl 18.00 noorteõhtu Kärdla muusikakooli saalis

kõneleb Ilkka Puhakka Soomest; muusika Joel

Reinaru ansambel

kl 21.00 päevalõpupalvus Taizé lauludega Kärdla kirikus

kõneleb mereväekaplan Tõnis Kark

LAUPÄEV, 29. JUUNI

kl 9.00 ikoonimaalimise töötuba („Mõmmi“ lasteade, Uus tn. 22)

kl 9.00–16.30 lastepäev („Mõmmi“ lasteade, Uus tn. 22)

erinevad töötoad: piiblitlugude jutustamine;

meisterdamine; mängud; Kärdla nukuteater

kl 10.00 kohvik Kärdla kiriku juures

kl 12.00 missa Kärdla kirikus - Kärdla kirik 150

jutlustab praost Veiko Vihuri, osalevad koorid, M.

Siimeri missamuusika

kl 14.00 lõuna Kirikupargis

tasuta supp Kaitseliidult

kl 15.00 kirikuseiklus

tutvumine Kärdla kirikuga nii väikestele kui suurtele

kl 17.00 röömusõnumiõhtu Kärdla lauluväljakul

ühislaul, ühendkoor ja külaliskoorid, peakõneleja

piiskop Einar Soone

kl 20.00 õhtupalvus Heltermaa jahisadamal

PÜHAPÄEV, 30. JUUNI

kl 10.00 piiskoplik liturgia Kuriste kirikus (EAÕK)

kl 12.00 missa Reigi kirikus (EELK)

kl 12.00 missa Pühalepa kirikus (EELK)

kl 15.00 missa Käina kiriku varemetes (EELK)

ESMASPÄEV, 1. JUULI

kl 11.00 õppe - ja rekoleksioonipäev Kärdla kirikus

kuidas lugeda Pühakirja ja selle üle mõtiskleda?

Kuidas pühitseda päeva palvega? Palvevõitlus ja kurja

äravõitmine. Õppepäeva viib läbi Pärnu praost Enn

Auksmann.

NELJA TUULE RISTIRÄNNAK:

25. juuni Reigi kihelkonnas; 26. juuni Emmaste kihelkonnas; 27. juuni Käina kihelkonnas; 28. juuni Pühalepa kihelkonnas

LAUKA PÄEVAKESKUSE TEATED

27. juunil kell 12.00 Jaagu talu õuel võtame vastu Nurste eakaid: teeme väikese jalutuskäigu ja peame koos piknikku. Transport MS Reisid: 10.50 Rootsi, Pihla; 11.00 Lauka, 11.05 Viskoosa.

28. juunil kell 11.00 Laukal seltsimajas kokusaamine 14.-20. aug. toimuvast Norra reisist osalejatega info edastamiseks

Meeldetuletus päevakeskuse noortele, kes osalevad 2.-4. juulil Otepääl laagris.

Õbbimine telkides, kaasa vastav riietus, pesemisvahendid, isiklikud hügieenitarbed, [pensionitunnistus](#). Väljasõit: **2. juunil 5.15** Lauka; **5.20** Viskoosa

5. juulil kell 19.00 Vaba Aja Keskuse kammersaalis eakate ja noorte koosviibimine: võõrustame külalisi Narvast. Transport: 18.35 Pihla, Rootsi

Teated seniortantsurühm MARTA liikmetele

21. juunil kell 19.00 Laukal seltsimajas 2012. a. jaanituleüritusest video vaatamine

25. juunil kell 13.00 Laukal seltsimajas seniortantsijatelt tantsuproov

12. juulil kell 17.00 Kärdla Kultuurikeskuses kohtumine ja ühistantsimine teiste

seniortantsurühmadega (pärast üritust kokkusaamine Järveääre Puhkemajas Sangaste tantsurühma liikmetega)

13. juulil kell 17.00 osalemine Soera Talumuuseumi õuel toimival seniortantsufestivalil

Juulikuus juuksuriteenust ei ole

EELTEADE

Lugupeetud Kõrgessaare valla eakad!

25. juulil algusega kell 11.00 toimub memme-taadi päev Kärdla laululaval. Esinevad maakonna taitlejad, Tartu eakate ansambel Kabadad jpm huvitavat. Lõunapausil pakutakse välikatlasuppi.

Osalustasu 2 eurot. Osavõtusoovist ja transportivajadusest **anda eelnevalt kindlasti teada 18. juuliks** Lauka Päevakeskuse telef. 4693712 või Liisi Ülemaantee 56713773.

Lasteaed VIGRI teatab

Lasteaed on suletud 01.07-31.07.
Kohtume taas 01.08.

Ostan musta ja pruuni lambavilla.
Maiu 53441392

Kalmistupühad

Kõpus 22. juunil ja Reigis 23. juunil

MANALATEELE LÄINUD

ELLE AUL